

วารสารจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2557

JOURNAL OF PSYCHOLOGY KASEM BUNDIT UNIVERSITY

Volume 4 Number 1 January-June 2014

ISSN 2286-6663

- รูปแบบการฝึกอบรมทางจิตวิทยาเพื่อพัฒนาชีวิตครอบครัวที่เข้มแข็งของมุสลิมศาสนาเซพติด
- ความสมบูรณ์แบบ
- การประยุกต์ใช้แบบแผนการบำบัดปัญหาทางพฤติกรรมศาสตร์
- ปัจจัยทางจิตวิทยาต้านการยอมรับการเปลี่ยนแปลงเรียนรู้ของบุคลากร
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้คิดค้นโอกาส และผู้สูงอายุ
- การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกกรรมการเลี้ยงดูบุตรวัยทารกของบิดา
ที่มารับบริการใน โรงพยาบาล
- การศึกษาความสารถในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเซนต์คาเบรียลวิทยาเขตศรีนครินทร์
- การรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการดำเนินชีวิตตามแนวคิดปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง คำนึงแต่เพียงประโยชน์ส่วนตนและไม่ผูกพันต่อองค์การ : กรณีศึกษา
โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา
- บทวิจารณ์หนังสือ (Book review):

True North: Discover Your Authentic Leadership

KASEM BUNDIT UNIVERSITY

PSYCHOLOGY

ตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 400 คน แห่งเซนต์คาเบรียล 100 โรงเรียน
หญิง 232 คน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเซนต์คาเบรียล
วิทยาเขต จังหวัดสระแก้ว มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับต่ำ นักเรียนที่มี
เพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคแตกต่างกัน โดยนักเรียนเพศหญิงมี
ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมากกว่าเพศชาย นักเรียนที่อยู่ในระดับการศึกษาที่
แตกต่างกันมีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีความสามารถ
ในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมากที่สุดคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือ นักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ

การศึกษาความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดงกรรจ์วิทยา จังหวัดสระแก้ว

Education Adversity Quotient Students High School Kaochkun
Wittakhom School Sakaeo Province

ฤทัยรัตน์ วิเศษศักดิ์¹ อุมารณ์ สุขารมณ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดงกรรจ์วิทยา จังหวัดสระแก้ว และเปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียน จำแนกตาม เพศ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 400 คน แบ่งเป็นเพศชาย 168 คน และเพศหญิง 232 คน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดงกรรจ์วิทยา จังหวัดสระแก้ว มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับต่ำ นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคแตกต่างกัน โดยนักเรียนเพศหญิงมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคมากกว่าเพศชาย นักเรียนที่อยู่ในระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคมากที่สุดคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ ดร., ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

This research aimed to study Adversity Quotient (AQ) of high school students at Kaochkun Wittakhom school Sakaeo province and to compare AQ of the students classify by gender and class. The samples were 400 high school students, 168 were male and 232 were female. The researcher found that the overall AQ of the high school students at, Kaochkun Wittakhom school, Sakaeo province is low. The students with different gender have different AQ, the female have higher AQ than male. The students in different classes have different AQ, those of grade 12 have the highest AQ, followed by grade 11, and grade 10, respectively.

Keywords: Adversity Quotient

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป้าหมายที่สำคัญของการศึกษาคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสังคมให้เป็นคนที่มีคุณภาพที่สังคมปรารถนา ระบบการศึกษาที่ดีจะต้องสร้างให้บุคคลประสบความสำเร็จ ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเห็นได้ว่าเป้าหมาย และแผนการศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการพัฒนาคนให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณภาพและมีความสุข (วนิดา กันทาแก้ว, 2550, หน้า 1)

นอกจากนี้ กรอบนโยบายหลักในการปฏิรูปการศึกษา ยังมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ด้วยสภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การปรับตัวเพื่อให้ทันกับสภาพการ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองรวมทั้งวิกฤตทางธรรมชาติ ส่วนทำให้เกิดภาวะตึงเครียด อีระศักดิ์ กำรรมารักษ์ (2546) พบว่า ผู้ที่จะพบกับความสุขหรือประสบความสำเร็จได้ทั้งในหน้าที่การงาน ส่วนตัว หรือครอบครัวได้ จะต้องมีความฉลาดหรือเขาวนอย่างน้อย 6 ด้าน ที่เรียกว่า 6 Qs (Six Quotients) ได้แก่ IQ (เขาวนปัญญา) EQ (เขาวนอารมณ์) AQ (เขาวนแห่งความอดทน) MQ (เขาวนทางคุณธรรมจริยธรรม) SQ (เขาวนทางด้านจิตวิญญาณ) และ HQ (เขาวนทางด้านสุขภาพ)

สำหรับระบบการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน ส่วนใหญ่มุ่งเน้นด้านเขาวนปัญญาและเขาวนอารมณ์เป็นส่วนใหญ่ เพื่อสนองตอบความต้องการของสภาพสังคมที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน ทำให้เด็กไทยเก่งท่องจำ แต่ไร้ความสุขในการดำรงชีวิต ขาดความสามารถในการที่จะรับรู้ ถึงความรู้สึกของตนเองและของคนอื่น ทำให้ไม่สามารถปลุกฝังจิตใจที่ดี ให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การไม่สามารถปรับตัวในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่สามารถอดทนรอคอยเพื่อไปสู่เป้าหมาย เด็กเก่งบางคนอยู่ในสภาวะของความตึงเครียด หลายคนปรับตัวไม่ได้ มีความเครียดสูง ขาดสมาธิ ลุกลี้ลุกกลน

ความสามารถที่เคยมีกลับถดถอยลง ประสบปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาการเรียน การปรับตัวในสังคม ในขณะที่เด็กบางคนไม่สามารถควบคุมตนเองจากสิ่งยั่วยุ ภายนอกได้ ทำให้ต้องเสียโอกาสทางการศึกษาไปอย่างน่าเสียดาย (วีระวัฒน์ ปิ่นนิตามัย, 2545 หน้า 34)

สอดคล้องกับแนวคิดของ สตอลทซ์ (Stoltz, 1997) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ที่มีความเชื่อว่า การที่มนุษย์มีเพียงเขavnปัญญาและเขavnอารมณ์อย่างเดียวนั้นไม่สามารถทำให้คนอยู่รอดอย่างผู้ประสบความสำเร็จ มนุษย์จึงต้องมีความอดทน ความมุ่งมั่น ความเป็นนักสู้ และสามารถที่จะเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส สตอลทซ์เชื่อว่า บุคคลเมื่อเผชิญปัญหาของชีวิต จะมีรูปแบบการตอบสนองต่อปัญหาที่แตกต่างกัน บุคคลที่สามารถจัดการกับความทุกข์ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะประสบความสำเร็จในชีวิตและการทำงาน โดยการก้าวไปสู่ความสำเร็จอุปมาอุปไมยคล้ายดังคนปีนเขา ซึ่งสามารถแบ่งบุคคลได้เป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มคนไม่สู้ (The Quitter) กลุ่มนักตั้งแคมป์ (The Camper) และกลุ่มนักปีนเขา (The Chimber) โดยกลุ่มคนไม่สู้จะเป็นพวกถอนตัว หลีกเลี่ยงการปีนเขา ยอมแพ้ง่ายๆ ไม่มีจุดมุ่งหมายในชีวิต ไม่มีความกระตือรือร้น ชอบบ่นถึงความยากลำบาก ซึ่งก็เลยเสมอ ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ เวลาเมื่ออุปสรรคจะยอมแพ้ง่ายมากเพราะใจไม่สู้ สำหรับกลุ่มนักตั้งแคมป์เป็นกลุ่มที่จำกัดการปีนเขา เมื่อเริ่มปีนไปได้สักระยะ เจอที่ราบลุ่มกลุ่มนักตั้งแคมป์ก็ตั้งค่ายพักแล้วนั่งรอ ไม่ต้องการจะปีนไปสู่จุดสูงสุดของภูเขา เป็นกลุ่มที่ทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบได้ดีพอสมควร แต่ไม่พยายามก้าวต่อไปข้างหน้าให้มีผลงานมากกว่าที่เป็นอยู่ และสำหรับกลุ่มนักปีนเขาเป็นกลุ่มที่ชอบความท้าทาย มีความเพียรพยายามที่จะปีนไปถึงยอดเขา ไม่ว่าจะพบกับอุปสรรคใดๆ ก็ตาม ยิ่งมีความเสี่ยงและลำบากมากเท่าไร ยิ่งรู้สึกท้าทาย และมุ่งหน้าต่อไปไม่ลดละ มีวิถีชีวิตที่กระตือรือร้น มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีแรงบันดาลใจสูง กล้าและพร้อมที่จะเผชิญกับอุปสรรคโดยไม่ยอมแพ้ สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีได้กับคนทุกระดับและเป็นผู้นำที่ดี ชีวิตจึงมีผลงานมาก และประสบความสำเร็จสูง

ด้วยเหตุนี้ นอกเหนือไปจากเขavnปัญญาและเขavnอารมณ์แล้ว ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จ โดยเฉพาะในปัจจุบันพบว่า ถึงแม้จะมีเขavnปัญญาดี มีเขavnทางอารมณ์ที่สูง แต่หากไม่มีความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค ก็ทำให้ประสบความสำเร็จได้ยาก เพราะความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคเป็นความสามารถของบุคคลในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ในยามที่ต้องเผชิญกับปัญหาหรืออุปสรรคซึ่งเป็นตัวขัดขวางที่ทำให้คนเราไม่สามารถก้าวขึ้นไปสู่ความสำเร็จตามที่ปรารถนาได้ (มันตรา ธรรมบุศย์, 2544, หน้า 17)

ดังนั้น การเป็นผู้มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค (Adversity Quotient : AQ) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยไม่ย่อท้อและยอมแพ้ต่ออุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้บุคคลสำเร็จในชีวิต (ลคาร์ตัน ศรีรักษ์ : 2556 หน้า 19) จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค เป็นตัวแปรที่น่าสนใจศึกษา ถึงตัวแปรว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนในด้านต่างๆ เพื่อจะได้นำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการเรียน การสอน และการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมต่อไป

โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จังหวัดสระแก้ว เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับการยอมรับและเชื่อถือในด้านคุณภาพของการเรียนการสอนและคุณภาพของนักเรียน แห่งหนึ่งของจังหวัดสระแก้ว แต่ด้วยปัจจุบันนักเรียนต้องปรับตัวในเรื่องต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การเรียน หรือการดำเนินชีวิตด้านต่างๆ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิต ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษา

ในเรื่องการศึกษาความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จังหวัดสระแก้ว โดยจะนำมาวัดความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคตามทฤษฎีของสตอลทซ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งพัฒนาโดย กรรณิกา สุขสมัย มาใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาแนวทางการพัฒนาความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละบุคคลต่อไป และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับครูอาจารย์ ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จังหวัดสระแก้ว จะนำผลการศึกษาไปปรับใช้เพื่อการส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์และแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเรียนของผู้เรียนให้เป็นไปในทางที่เหมาะสมและสามารถนำไปพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้นักเรียนให้ทำกิจกรรม ฝึกทักษะ เรียนรู้ ที่ส่งเสริมความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค ให้เข้มแข็งและเพิ่มมากขึ้น สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เพื่อที่จะได้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค หรือ AQ (Adversity Quotient) ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญที่ทำให้บุคคลสามารถประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ ทั้งการดำรงชีวิตการเรียน และการทำงานในปัจจุบันและอนาคตรวมทั้งยังส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของตนเอง สังคม และประเทศชาติในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมจังหวัดสระแก้ว และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศกับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนที่จำแนกตามระดับการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จังหวัดสระแก้ว ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เทอม 1 ปีการศึกษา 2557

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โดยมีรายละเอียดของแต่ละระดับการศึกษาดังต่อไปนี้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนทั้งสิ้น 243 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวนทั้งสิ้น 241 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนทั้งสิ้น 171 คน รวมเป็นจำนวนประชากรทั้งสิ้น 655 คน ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษา ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าและอุปสรรคของนักเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค ที่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงระดับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมจังหวัดสระแก้ว และทำให้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียน เพื่อนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอน ของครู อาจารย์ และนักเรียนเอง ตลอดจนบุคคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการนำไปพัฒนาในส่วนต่างๆในการดำเนินชีวิตของนักเรียน ให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคที่ดีต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษา โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามรายการ ตอนที่ 2 ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จังหวัดสระแก้ว โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งได้ใช้มาตรวัดความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค ตามทฤษฎีของสตอลทซ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งพัฒนามาตรวัดโดย กรรณิกา สุขสมัย (2549, หน้า 179-215) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.92

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่าง วันที่ 1-31 กรกฎาคม 2557 โดยแจกแบบสอบถามให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จังหวัดสระแก้ว จำนวน 400 คน ได้รับกลับคืนมา คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างด้วยการทดสอบ t test (กรณี 2 กลุ่ม) และ One-way ANOVA (กรณีมากกว่า 2 กลุ่ม) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำเสนอในรูปความถี่และร้อยละปรากฏผลดังนี้ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามเพศและระดับการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จังหวัดสระแก้ว จำนวน 400 คน ปรากฏผลดังนี้ ระดับการศึกษาพบว่า มากที่สุด เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 151 คน แยกเป็นนักเรียนชาย 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 นักเรียนหญิง 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 รองลงมาคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 146 คน แยกเป็นนักเรียนชาย 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.75 นักเรียนหญิง 87 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 คิดเป็นร้อยละ 21.75 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 103คน แยกเป็นนักเรียนชาย 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 นักเรียนหญิง 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ตามลำดับ

ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม มากที่สุดอยู่ใน

กลุ่มคนไม่สู้ หมายถึง มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับต่ำ จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 66.5 โดยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 รองลงมาคือ กลุ่มนักตั้งแคมป์ หมายถึง มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับปานกลาง จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.75 แยกเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 และกลุ่มนักปีนเขา หมายถึง มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับสูง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 โดยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ตามลำดับ

ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จังหวัดสระแก้ว อยู่ในกลุ่มคนไม่สู้ หมายถึง มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับต่ำ เป็นเพศชาย จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00 เพศหญิง 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 รองลงมาคือ กลุ่มนักตั้งแคมป์ หมายถึงมีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับปานกลาง จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.75 แยกเป็นเพศชาย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.75 และเพศหญิง 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 และกลุ่มนักปีนเขาหมายถึง มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับสูง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 โดยเป็นเพศชาย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 และเพศหญิง 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 ตามลำดับ

ผลการศึกษาความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จังหวัดสระแก้ว เปรียบเทียบรายด้าน ด้านการควบคุมสถานการณ์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมากที่สุด ($\bar{x} = 21.39$) ด้านการรับรู้ต้นเหตุและรับผิดชอบต่อปัญหา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมากที่สุด ($\bar{x} = 18.37$) ด้านการเข้าถึงปัญหา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมากที่สุด ($\bar{x} = 25.60$) ด้านการรอดพ้นต่อปัญหาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมากที่สุด ($\bar{x} = 23.45$)

นักเรียนที่อยู่ในระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนที่มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคสูงที่สุดคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคสูงที่สุด ($\bar{x} = 91.19, S.D = 15.38$) รองลงมาคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค ($\bar{x} = 90.61, S.D = 16.07$) และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค ($\bar{x} = 83.66, S.D = 13.32$) ตามลำดับ

ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จังหวัดสระแก้ว ที่มีเพศต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่า

อุปสรรคต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยนักเรียนหญิง ($\bar{x} = 93.03$, $S.D = 15.44$) มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคสูงกว่านักเรียนชาย ($\bar{x} = 83.54$, $S.D = 13.69$)

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดกรรจวิทยาาคม จังหวัดสระแก้ว สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักเรียนโรงเรียนเขาดกรรจวิทยาาคม ที่ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 103 คน เป็นเพศชาย 43 คน เพศหญิง 60 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 146 คน เพศชาย 59 คน เพศหญิง 87 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 151 คน เป็นเพศชาย 66 คน เพศหญิง 85 รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้ ทั้งสิ้น 400 คน

2. ผลการศึกษาในส่วนของความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนโรงเรียนเขาดกรรจวิทยาาคม จังหวัดสระแก้ว สรุปได้ดังนี้

2.1 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมจำแนกตามระดับการศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับต่ำ จำนวน 266 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 80 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 94 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 92 คน

2.2 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่ มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับต่ำ จำนวน 266 คน เป็นเพศชาย จำนวน 136 คน เพศหญิง 130 คน

2.3 สำหรับความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดกรรจวิทยาาคม จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการควบคุมสถานการณ์ มากที่สุด มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับต่ำ จำนวน 255 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 78 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 93 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 84 คน

2.4 ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดกรรจวิทยาาคม จังหวัดสระแก้ว ด้านการควบคุมสถานการณ์จำแนกตามเพศมากที่สุด มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับต่ำ จำนวน 255 คน เป็นเพศชาย จำนวน 124 คน เพศหญิง 131 คน

2.5 ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดกรรจวิทยาาคม จังหวัดสระแก้ว ด้านการรับรู้ต้นเหตุและรับผิดชอบต่อปัญหา จำแนกตามระดับการศึกษา มากที่สุด มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับต่ำ จำนวน 261 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 86 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 91 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 84 คน

2.6 ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดกรรจวิทยาาคม จังหวัดสระแก้ว ด้านการรับรู้ต้นเหตุและรับผิดชอบต่อปัญหา จำแนกตามเพศ พบว่า มากที่สุด มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับต่ำ จำนวน 261 คน เป็นเพศชาย จำนวน 127 คน เพศหญิง 134 คน

2.7 ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยาาคม จังหวัดสระแก้ว ด้านการเข้าถึงปัญหา จำแนกตามระดับการศึกษา มากที่สุด มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคในระดับต่ำ จำนวน 303 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 93 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 101 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 109 คน

2.8 ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยาาคม จังหวัดสระแก้ว ด้านการเข้าถึงปัญหา เมื่อนำมาจำแนกตามเพศ พบว่า มากที่สุด มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคในระดับต่ำ จำนวน 303 คน เป็นเพศชาย จำนวน 145 คน เพศหญิง 158 คน

2.9 ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยาาคม จังหวัดสระแก้ว ด้านการอดทนต่อปัญหา จำแนกตามระดับการศึกษา มากที่สุด มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคในระดับต่ำ จำนวน 258 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 75 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 87 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 96 คน

2.10 ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยาาคม จังหวัดสระแก้ว ด้านการอดทนต่อปัญหา เมื่อนำมาจำแนกตามเพศ พบว่า มากที่สุดมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคในระดับต่ำ จำนวน 258 คน เป็นเพศชาย จำนวน 134 คน เพศหญิง 124 คน

2.11 เมื่อพิจารณาผลการศึกษากลับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค ตามทฤษฎีของสตอลทซ์ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน ผลการศึกษาพบว่า ด้านการควบคุมสถานการณ์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคสูงที่สุด ($\bar{x}=21.39$) ด้านการรับรู้ต้นเหตุและรับผิดชอบต่อปัญหา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคสูงที่สุด ($\bar{x}=18.37$) ด้านการเข้าถึงปัญหา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคสูงที่สุด ($\bar{x}=25.60$) ด้านการอดทนต่อปัญหา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคสูงที่สุด ($\bar{x}=23.45$)

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน สรุปได้ดังนี้.

3.1 นักเรียนที่อยู่ในระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนที่มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคมากที่สุดคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.2 นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยนักเรียนเพศหญิงมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคมากกว่าเพศชาย

ในการศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยาาคม จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยาาคม ยังอยู่ใน

ระดับต่ำ โดยกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อนักเรียนอยู่ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของอนันต์ ตูลยพิรติส (2547) ที่ทำการศึกษารื่องความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค การรับรู้ ความสามารถของตนด้านการเรียนและนิสัยในการเรียนของนิสิต นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ที่พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 3 มีความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค ด้านการรับรู้ความคงทนสูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 นิสิตหญิงชั้นปีที่ 1 มีความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค ด้านความรับผิดชอบสูงกว่านิสิตชายชั้นปีที่ 1 และสอดคล้องกับแนวคิดของสตอลท์ (Stoltz, 1997) ที่มีความเชื่อว่า ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของมนุษย์ถูกสร้างขึ้นตั้งแต่คนเราอายุ 12 ปี และเริ่มเติบโตมีความมั่นคงมากขึ้นเมื่ออายุ 16 ปี รูปแบบการพัฒนาความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคภายในสมองนี้จะยังไม่มีวุฒิภาวะที่สมบูรณ์เต็มที่จนกระทั่งบุคคลอายุ 23 ปี ซึ่งหมายความว่า ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของบุคคลจะเพิ่มมากขึ้น เมื่อบุคคลดังกล่าวเติบโตและมีอายุเพิ่มขึ้น จึงเป็นเหตุผลที่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. นำไปใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบกิจกรรมทักษะชีวิตสำหรับสอดแทรกให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้เด็กนักเรียนมีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคเพิ่มขึ้น สร้างแรงจูงใจเชิงบวก ให้นักเรียนมีเป้าหมายในชีวิตมากยิ่งขึ้น
2. จัดแนะแนวการศึกษาต่อ หรือการจัดกิจกรรมบริการให้คำปรึกษาสำหรับเด็กนักเรียน เพื่อให้เด็กที่มีปัญหาหรืออุปสรรคได้รับการชี้แนะแนวทางการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมมากยิ่งขึ้น อาทิ การจัดกิจกรรมกลุ่ม ในกรณีที่เกิดปัญหาคล้ายกัน ได้พูดคุยหรือช่วยเหลือกัน เพื่อนช่วยเพื่อน เชื่อมโยงไปสู่การใช้ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคเปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาส ได้มองปัญหาทุกมุม หรืออาจจะมิตัวแบบที่ประสบความสำเร็จแบบนั้นมาช่วยกระตุ้นหรือเสริมกำลังใจอีกแรง
3. นำไปผลการศึกษาในครั้งต่อไปพัฒนาต่อยอดด้านการศึกษาหรือการทำวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหรือส่งเสริมความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนได้อย่างครอบคลุมทุกด้านมากยิ่งขึ้น ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้ศึกษาขอเสนอให้มีการเพิ่มตัวแปรในการศึกษา โดยให้ทำการศึกษารอบคลุมไปถึงภูมิหลังของครอบครัวของนักเรียน ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว ภูมิหลังในการเลี้ยงดูบุตร เช่น การเลี้ยงดูบุตรอย่างเข้มงวด การเลี้ยงดูบุตรด้วยความเข้าใจ หรือการเลี้ยงดูบุตรอย่างปล่อยปละละเลย เป็นต้น ตลอดจนศึกษาครอบคลุมถึง ลำดับที่ของพี่น้อง ทักษะชีวิตที่มีต่อชีวิต หรือความคาดหวังในวิชาชีพในอนาคตของนักเรียนด้วย โดยตัวแปรต่างๆดังที่กล่าวมา จะสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ผู้ใหญ่ของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่าตัวแปรที่แตกต่างเหล่านี้ ล้วนมีผลต่อความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนที่แตกต่างกันด้วย

2. ควรมีการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้วัดความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคขึ้นมาให้สอดคล้องกับยุคสมัยของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมไปถึงหลักเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับความเป็นจริงและเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิกา สุขสมัย. (2549). การพัฒนามาตรวัดความสามารถในการฟื้นฝ่าอุปสรรคตามทฤษฎีของสตอลทซ์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกษร ภูมิดี. (2546). การศึกษาความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ) ของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพและรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีระศักดิ์ กำปรรณารักษ์. (2548). AQ อึดเกินพิภพ. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- นพดล โชติทพานิชย์. (2549). การศึกษาและพัฒนาความสามารถในการเผชิญอุปสรรคด้านการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นภดล คำเต็ม. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค การสนับสนุนจากครอบครัวกับความสำเร็จในวิชาชีพ ของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลศูนย์. วิทยานิพนธ์พยาบาลมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณฑรา ธรรมบุศย์. (2544). "AQ กับความสำเร็จของชีวิต." วารสารวิชาการ. 4 (9): 17
- ลดาร์ตน์ ศรีรักษ์. (2556). ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรคกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติธุรกิจและผสมผสานของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. วารสาร มจร.วิชาการ ปีที่ 17 ฉบับที่ 33.
- ภิเชก จันทร เอี่ยม. (2546). AQ องค์ประกอบของความสำเร็จในชีวิต. วารสารเพชรบุรีวิทยาลัยการณ, ปีที่ 4 ฉบับที่ 1.
- รวรรณ หงษ์กิตติยานนท์. (2548). เขาวนอารมณ์ ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค การรับรู้รูปแบบการเรียนรู้ของพนักงาน ในโรงงานผลิตเครื่องมือแพทย์แห่งหนึ่ง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรรณนิภา ดิวงษ์นันทกร. (2548). ลักษณะบุคลิกภาพและปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค : ศึกษากรณีเฉพาะนักธุรกิจองค์กรอิสระหนึ่งของบริษัท แอมเวย์ (ประเทศไทย) จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรัญญาพร ปานเสน. (2550). ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค ความผูกพันใจต่อเป้าหมายและวิธีการสร้างอิทธิพลที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของนักธุรกิจอิสระในธุรกิจขายตรงหลายชั้น. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

- วนิดา กันทาแก้ว. (2550). ความสามารถในการฟื้นฝ่าอุปสรรค เชาวน์อารมณ์ และพฤติกรรมการเรียน
ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนนารีรัตน์จังหวัดแพร่. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
กรุงเทพฯ.
- วินัส ภัคศิรินรา. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางบุคลิกภาพกับเชาวอารมณ์ (EQ)
และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค (AQ). วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
การศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ศิริมา รัชตารมย์. (2549). ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพตามทฤษฎี 5 องค์ประกอบ
กับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค : กรณีศึกษาพนักงานฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์
บริษัท ทีเอ ออเรนธ์ จำกัด. งานวิจัยส่วนบุคคลปริญญามหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์
สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรรถพล ระวีโรจน์. (2547). ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของนิสิตนักศึกษาคณะ
สัตวแพทยศาสตร์ชั้นปีที่ 6 ในประเทศไทย. สาขาสุขภาพจิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรสา จูภัทรธนากุล. (2551). บุคลิกภาพมิติสร้างสรรค์ พฤติกรรมการเผชิญปัญหา กับผลการปฏิบัติงาน :
กรณีศึกษาโรงพยาบาลสังกัดรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่ง. งานวิจัยส่วนบุคคลปริญญามหาบัณฑิต,
คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนันต์ ดุลยพิริตติส. (2547). ความสามารถในการฟื้นฝ่าอุปสรรค การรับรู้ความสามารถของตนเองด้าน
การเรียนและนิสัยในการเรียนของนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารี พันธมณี. (2546). ฝึกให้คิดเป็น คิดให้สร้างสรรค์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
ไยใหม่.
- Stoltz, Paul G. (1997). *Adversity Quotient : Turning obstacles into opportunities*. New
York: John Wiley & Son Inc.

หลักสูตรสาขาวิชาจิตวิทยา

ปรัชญา: มุ่งเน้นการผลิตคณาจารย์บัณฑิตที่กอปรไปด้วย พลังปัญญา คุณค่า คุณธรรม คุณประโยชน์

ปริญญาโท

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาเพื่อการพัฒนาศักยภาพมนุษย์
(Master of Arts Program in Psychology for Development of Human Potentials)

ปริญญาเอก

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา (Doctor of Philosophy in Psychology)
มี 3 กลุ่มวิชา

- กลุ่มวิชาจิตวิทยาเพื่อพัฒนาศักยภาพมนุษย์และองค์การ
(Psychology for Developing Human Potentials and Organizations)
- กลุ่มวิชาจิตวิทยาการปรึกษา
(Counseling Psychology)
- กลุ่มวิชาจิตวิทยาเพื่อบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ
(Psychology for Person with Special Needs)

ตัวอย่างคณาจารย์

- พันเอกหญิง วริศรา ใจเปี่ยม. (2556). รูปแบบการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้าง
การเป็นผู้สูงอายุที่ประสบความสำเร็จในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา กลุ่มวิชาจิตวิทยาการปรึกษา. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- จรรยา อัครเพชรกุล. (2556). การเสริมสร้างพลังทางบวกของนักเรียนวัยรุ่นโดยการให้การปรึกษากลุ่ม
แบบบูรณาการ. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา กลุ่มวิชาจิตวิทยา
การปรึกษา. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- ศิวิยุทธ สิงห์ปุ. (2556). การเสริมสร้างการจัดการตนเองของวัยรุ่นชายข้ามเพศในสถานศึกษา
จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้รูปแบบการให้การศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ. ปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา กลุ่มวิชาจิตวิทยาการปรึกษา. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- จรัญญู วัชรเสริชัย. (2556). การพัฒนารูปแบบการประเมินผลแบบมีส่วนร่วมเพื่อตรวจสอบประสิทธิผล
ระบบบริการถ่ายทอดการสื่อสารสำหรับคนหูหนวกที่ใช้ภาษามือในการสื่อสาร. ปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา กลุ่มวิชาจิตวิทยาการบริหารจัดการ.
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.

นักศึกษาสามารถจัดเวลาเรียนได้โดยไม่กระทบเวลาทำงาน

www.kbu.ac.th

วิทยาเขตพัฒนาการ
1761 ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250 โทร. 0-2320-2777 โทรสาร 0-2321-4444
วิทยาเขตร่มเกล้า
60 ถนนร่มเกล้า แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510 โทร. 0-2904-2222 โทรสาร 0-2904-2200